

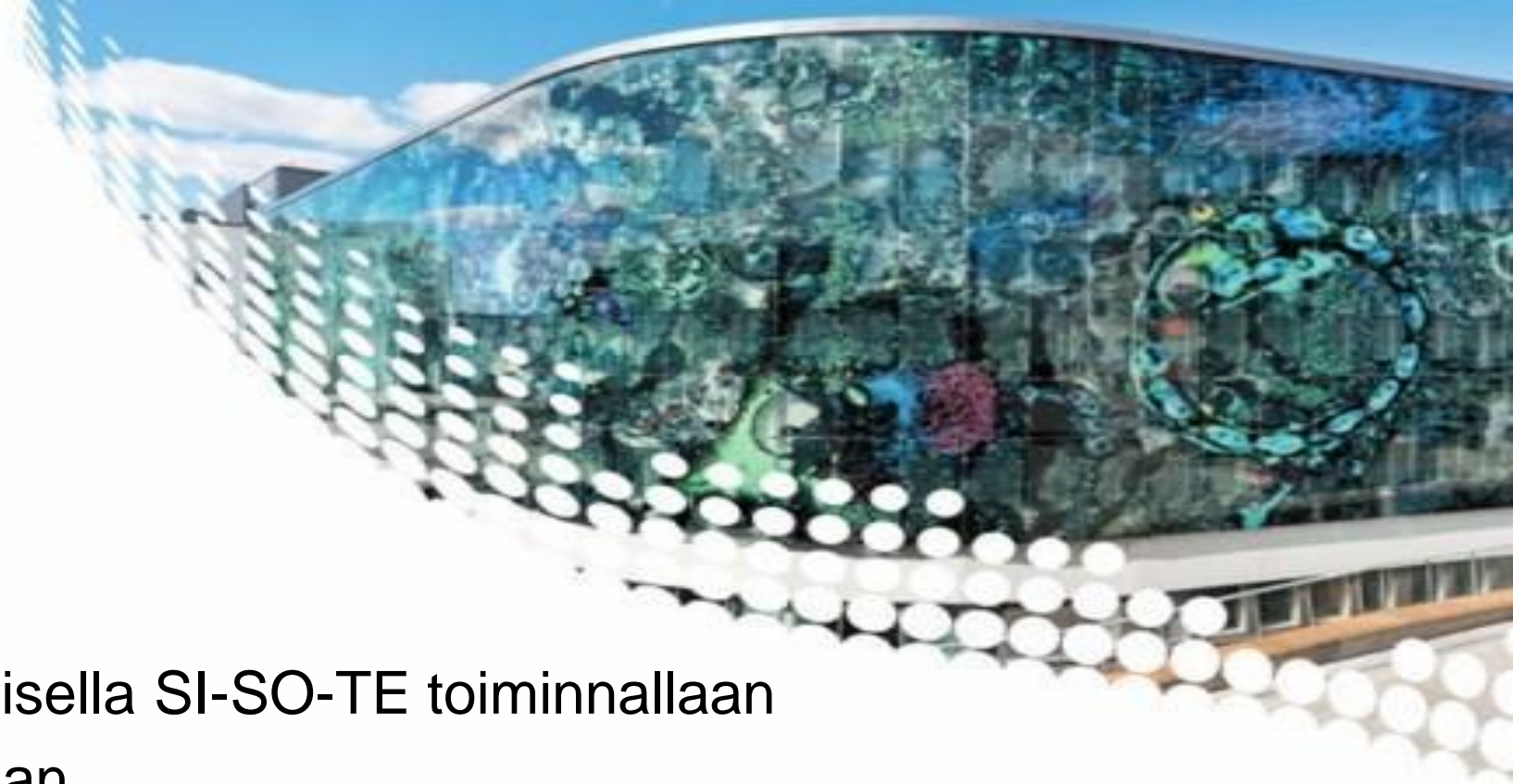

UUDENLAISTA YHTEISTOIMINTAA LASTEN JA NUORTEN AVUKSI YTA:lla

OT-keskus
Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Monialainen OT-toiminta

OT-keskukset auttavat monialaisella SI-SO-TE toiminnallaan palvelujärjestelmää ratkaisemaan kaikkein haastavimpien ja vaativimpien asiakkaiden tilanteita.

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palveluissa

Hanketta koordinoi KYSin Lasten ja nuorten osaamiskeskus yhteistyössä Itä-Suomen sosiaalialan (ISO) ja Keski-Suomen sosiaalialan (KOSKE) osaamiskeskusten kanssa. Mukana OT-hankkeessa ovat:

Yhteistyökumppanit

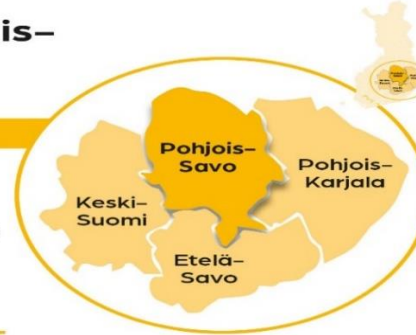
- Tulevaisuuden sotekeskus
- Viola ry ja Tukikeskus VARJO
- ETKL / TURVASSA-hanke
- Lastensuojelun uudistaminen monialaisesti –LUMO
- Barnahus
- Poliisi ja syyttäjä
- Muut valtakunnalliset OT-hankkeet
- Yhteisövaikuttavuus –hankkeet ja tutkimus

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskus –pilottihanke

TAUSTATIEDOT

OA4: Yhteistyöasoinen tai muu maakuntien yhteinen kehittäminen (OT-pilottihanke)
AIKATAULU: 1.8.2020–31.12.2021
VASTUUTAHO: PSSHP/KYSin Lasten ja nuorten osaamiskeskus, Iina Luoma
PROJEKTIT: 3 osaprojektia
LISÄTIETOA: OA4 loppuraportti

- TOTEUTUS:**
- Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueen sote-organisaatiot
  - Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus (ISO)
  - Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus (KOSKE)
  - Yliopistot ja VIP/VAATU-verkosto.
  - Järjestöt (esim. ETKL ja Viola ry).
  - Hankkeet (esim. LUMO, BARNAHUS, Tulevaisuuden sotekeskus)
  - Yhteistyö muiden OT-pilottien kanssa

MITÄ TEIMME?

- **Tunnistimme** lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskuksen (OT-keskus) asiakasryhmät, ilmiöt ja osaamisen sekä tutkimus- ja kehittämistarpeet
- **Selkeytimme** OT-keskuksen rakennetta ja konkretisoimme asiantuntijaverkostojen tehtäviä ja toimintaa
- **Pilotoimme** onnistuneesti kaksi vaativien OT-keskusten konsultaatioiden mallia:
  - Lakisääteisen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän konsultaatiomallin
  - Toiminnallisesti integroidun vaativan lastensuojeluyksikön konsultaatiomallin

MITÄ OPIimme?

- Kompleksisten tilanteiden ratkaisussa tarvitaan **joustavuutta, rohkeutta ja kykyä katsoa eri näkökulmista monialaisesti.**
- Hankkeen toteutus vaatii **henkilökohtaisia yhteyksiä ja valmistelua**, sekä aikaa, aikataulutusta ja työpanosta.
- **Apua on tarjolla** vaikeisiin tilanteisiin ja sitä voi saada myös oman alan tai yksikön ulkopuolelta – myös etänä!

MITÄ SEURAAVAKSI?

- Työ jatkuu osana hyvinvointialueiden ja yhteistyöalueen valmistelua ja jatkossa:
- **Määritellään** OT-keskuksen **asiakkuuksien kriteerit ja mitä asiantuntemusta kulloinkin tarvitaan**
  - **Kehitetään OT-keskuksen palveluohjausta** ja yhteydenotto-kanavia
  - **Kehitetään** jatkuvaa **monialaista yhteistyötä** edistävää vuoropuhelua
  - **Johdetaan OT-kehittämistyötä** yhteistyöalueella

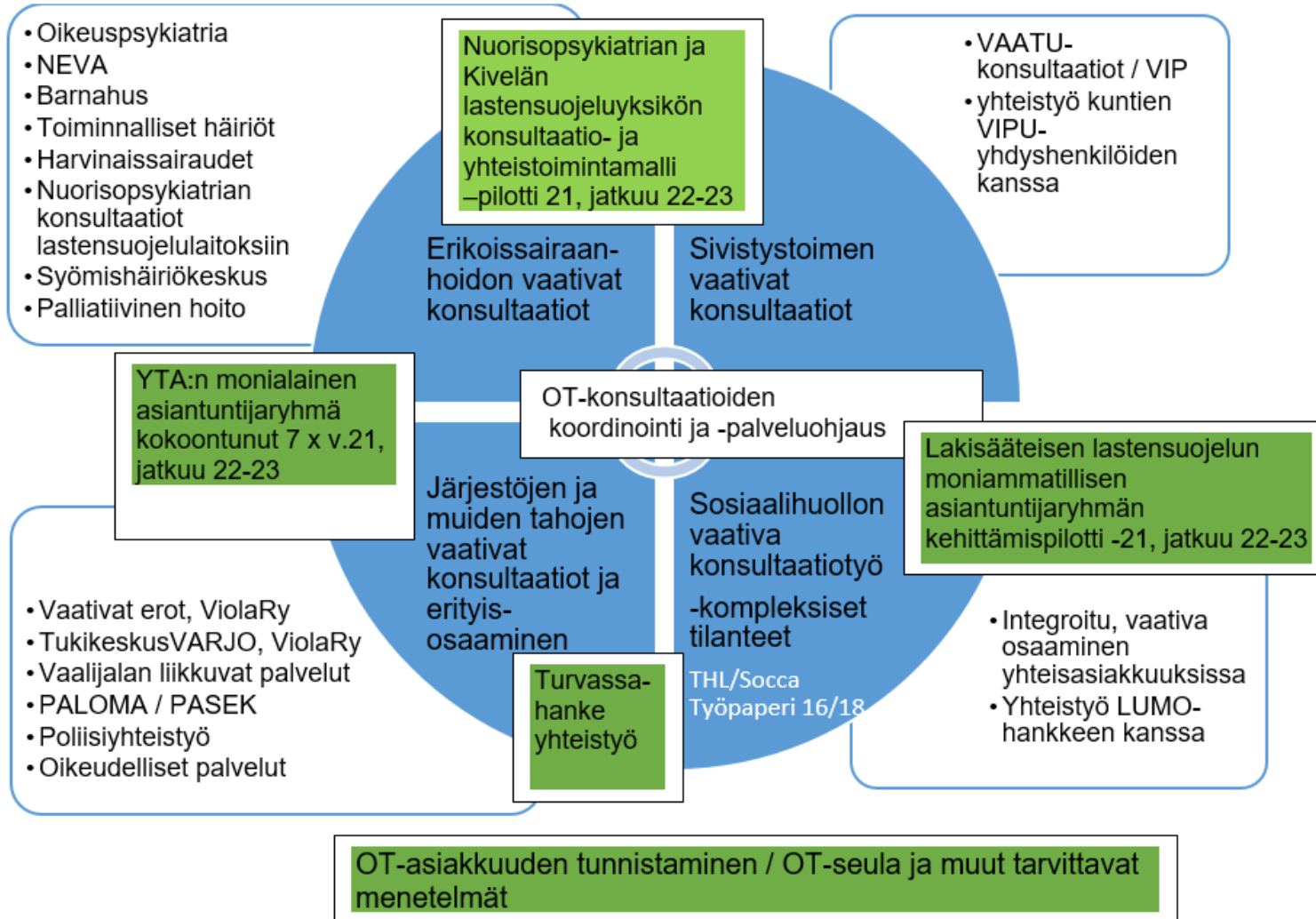

Mitä teimme?

- Tunnistimme lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskuksen (OT-keskus) asiakasryhmät, ilmiöt ja osaamisen sekä tutkimus- ja kehittämistarpeet
- Selkeytimme OT-keskuksen rakennetta ja konkretisoimme asiantuntijaverkostojen tehtäviä ja toimintaa
- Järjestöyhteistyössä oli painopisteenä vaativa eroauttaminen -ETKL, Viola ry ja Tukikeskus VARJO

OT-monialaiset konsultaatiot

Pilotoimme onnistuneesti kaksi vaativaa OT- konsultaatioiden mallia

- Lakisääteisen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän konsultaatiomalli ja asiakasosallisuuden kehittäminen, pilottina Keski-Suomen asiantuntijaryhmä "Master". Esim. toiminnallisten häiriöiden erikoislääkärikonsultaatio KYSistä onnistui hyvin etänä.
- Toiminnallisesti integroidun vaativan lastensuojeluyksikön konsultaatiomalli, pilottina Kuopion kaupungin "lastensuojelun vaativan tuen ja arvioinnin yksikkö"+ terveydenhuollon OT-tason osalta KYS nuorisopsykiatria
- Mallien kuvaukset tulevat INNO-kylään

Mitä opimme?

- Kompleksisten tilanteiden ratkaisussa tarvitaan joustavuutta, rohkeutta ja kykyä katsoa eri näkökulmista –monialaisesti
- OT-toiminta vaatii työpanosta ja rakenteita
- Apua on tarjolla vaikeisiin tilanteisiin ja sitä voi saada myös oman alan tai yksikön ulkopuolelta - myös etänä!
- Tarvitsemme jatkuvaa monialaista yhteistyötä edistävää vuoropuhelua

Mitä seuraavaksi – miten tehty työ vie meitä kohti hyvinvointialueita ja YT-aluetta?

Osaamis- ja tukikeskushankkeen (OT) tehtävä ja tarkoitus v. 2022-2023

STM 20.12.21

- Kehittää yhteistyöalueellemme monialaisia, **vaativia erityispalveluja** lapsille ja nuorille perheineen sekä **tukea ammattilaisia** kompleksissa asiakastilanteissa.
- Muodostaa **selkeä OT-rakenne** ja **palvelukonsepti** sekä tehdä tarvittava **sopimusmalli** virallisten OT-keskusten synnyttämiseksi alueella ja kansallisesti.
- Asiantuntijapalveluiden ja -verkostojen koordinointi YT-alueella ja kansallinen yhteistyö

OT-hankkeen 22-23 painopistealueet

OT-kehittämisen, toiminnan ja tutkimuksen koordinaatio -ydinrakenne

Kompleksisten ja erityistä osaamista vaativien asiakastilanteiden tunnistaminen

OT-avun saaminen tarvittaessa yli hyvinvointialue-rajojen ja valtakunnallisesti

Monialaisten konsultaatiomallien (pilotit - 21) juurruttaminen ja uusien kehittäminen

Integratiiviseen osaamiseen ja yhteistoimintaan panostaminen

Monitieteiset / -alaiset asiantuntija- ja osaamisverkostot erityisen vaativiin asiakastilanteisiin

Yhteistyörakenteet, koulutus, riskiarviot ja OT-seulan käyttäminen

Konsultaation tarpeen tunnistaminen

OT-palveluohjauksen ja digitaalisen, monialaisen OT-alustan kehittäminen

Vaativa eroauttaminen, kompleksiset, vaativahoitoiset tilanteet, SI-SO-TE yhteisasiakkuudet

Esimerkkinä toiminnallisesti integroitu vaativan sijaishuollon lastensuojeluyksikkö

Esimerkkinä kompleksissa tilanteissa olevat, vaativahoitoiset nepsyasiakkaat

OT-kehittäminen v. 22-23

"Integroitu laitoshoido"=
Toiminnallisesti integroitu
vaativan sijaishuollon
lastensuojelulaitos

Hankkeen toteuttajat

Pohjois-Savon sairaanhoitopiiri, hankehallinnoija

Osatoteuttajat / avustuksen käyttäjät:

- KYS, lasten ja nuorten osaamiskeskus
- Itä- ja Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukset (ISO ja KOSKE)
- Jyväskylän kaupunki, sosiaali- ja terveystalvelut

Mukana työ- tai rahallisella panoksella:

- Vaalijala ky
- Kuopion kaupunki, lapsiperhepalvelut
- Sosteri
- Siun Sote
- Essote

Itä- ja Keski-Suomen alueella 4,5 OT-koordinaattoria

- 3 tt KYS, lasten- ja nuorten osaamiskeskus (1 OT-koordinaattorin paikka tulossa hakuun maalis-huhtikuussa)
- 0,6 tt ISO
- 0,5 tt KOSKE
- 0,5 tt Jyväskylän kaupunki

Lisäksi OT-työhön osoittavat työpanosta

- Kuopion kaupunki (KYS Psykiatrian talon yhteyteen rakentuvan hyvinvointialueen / suunnitteluvaiheessa Kuopion kaupungin "lastensuojelun vaativan tuen ja arvioinnin yksikkö").
- Vaalijala ky (koulutus- ja osaamisverkostoyhteistyö, Pesue -perhekuntoutusyksikön toiminnan kehittäminen ja kuvaaminen)
- Sosteri

.

Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskus (OT) -hanke Itä- ja Keski-Suomen alue

Ilona Luoma

Projektin vastuuhenkilö

Professori, ylilääkäri

Lastenpsykiatrian palvelulinja, KYS ja UEF,
p. 044 717 2425

ilona.luoma@kuh.fi

Jaana Heikkinen

Projektikoordinaattori

sh YAMK

Kuopion yliopistollinen sairaala

Puh: 044-717 6619

jaana.heikkinen@kuh.fi

Tarja Saharinen

Projektikoordinaattori, koko hanke

TtT, yhteisötyönohjaaja

Itä- ja Keski-Suomen alue

Puhelin: 044-717 8571

Tarja.Saharinen@kuh.fi

Kuopion yliopistollinen sairaala

Kaartokatu 9, rak B2

PL 200

70029 KYS

Lisätiedot, ISON koordinaattorit:

Kumpulehto, Riitta-Liisa

OT-koordinaattori
+358 44 493 8943
riitta-liisa.kumpulehto@isonet.fi

Malinen, Päivi

OT-koordinaattori
+358 44 024 6415
paivi.malinen@isonet.fi

Keski-Suomen OT-koordinaattorina v. 2022-2023
Johanna Liukkonen (7.3.22 alkaen)
KOSKE ja Jyväskylän kaupunki

OT-hanke 22-23

- Lasten- ja nuorten osaamis- ja tukikeskus (OT) –toiminta sai 580 000 euron valtionavustuksen vuosille 2022-2023 Tulevaisuuden sotekeskus –hankkeita koskeviin koordinaatiotehtäviin Itä- ja Keski-Suomen yhteistyöalueelle (YTA).
- <https://stm.fi/-/tulevaisuuden-sosiaali-ja-terveyskeskus-ohjelmasta-yli-180-miljoonaa-euroa-hyvinvointialueille>
- Suomeen ollaan perustamassa viisi OT-keskusta yliopistosairaaloitten yhteyteen huomioiden alueelliset erityispiirteet sekä paikalliset ja kansalliset verkostot.

➤ **OT-webinaari 27.4.22, klo 12.00-15.30,**
Toiminnallisesti integroitu vaativan
sijaishuollon lastensuojelulaitos -toiminnar
kehittäminen YTA:lla

➤ **OT-webinaari 15.9.22, klo 12-15.00**
Teema: kompleksisissa tilanteissa olevat,
vaativahoitoisista neuropsykiatrisista
ongelmista kärsivät potilaat / asiakkaat ja
ADHD-digihoitopolun esittely -KYS,
lastenpsykiatria

OT-keskus

Vaativinta osaamista lasten, nuorten ja perheiden palvelussa

**UUDENLAISTA YHTEISTOIMINTAA
LASTEN JA NUORTEN AVUKSI YTA:lla**
